

Rapport från

RECORDI (Recall coastal heritage for rural entrepreneurship)

-möte och -workshop på Hiiumaa (Dagö),

Estland, 11-14 mars 2015

Deltagare från Blekinge Arkipelag: fiskaren Bengt Larsson (Fisk-On-Line, KRAV), båtbyggaren Niklas Nyström (Saxemara båtvarv) och biosfärkoordinator Heleen Podsedkowska.

Övriga deltagare kom från Finland ([Ihana](#), ett segelfartyg (skonert)) och Italien ([Folklore](#), dokumentation/videofilmning) och Estland (Hiiumaa Ametikool (curriculum) samt Halulaev (båtbygge)). Projektledare utgörs av Arhipelaag.

Under två dagar i början av mars har två entreprenörer och biosfärkoordinatorn besökt ön Hiiumaa för att lära sig om de goda exemplen inom ramen för kustkulturarv för landsbygdsutveckling från Hiiumaa. Efter en lång resa via Köpenhamn, Riga, Tallinn och till sist färjan mellan Rohuküla och Heltermaa kom delegationen fram till ön.

Första dagen fanns det möjlighet att, tidigt på morgonen i den idylliska fiske- och småbåtshamnen i Orjaku, beskåda hur lokala fiskare landade och sålde sin färska abborre.

Därefter stod ett antal workshopar på schemat, först produktion av tjära under ledning av *Dan Lukas*, följd av matlagning av lokala rätter med lokala råvaror. På menyn stod en slags saltad (smakade lite som gravad) östersjölax, en soppa med abborre samt stekt och ugnsbakad abborre. Samtliga rätter tillagades av samtliga deltagare, under ledning av *Ain Tähiste, Siim Rätsep m fl.*

Mellan workshoparna genomförde vi ett ledningsmöte på museet i Kärdla, där Bengt och Niklas fick presentera sina verksamheter, Heleen biosfärområdet samt Barnens Gårds verksamhet med [Dasset](#) (dialekter) och [Gastarna](#) på Gården, en satsning för barn och ungdomar under höstlovet.

Andra dagen började med en tidig vandring och lite fågel- och rådjursskadande. Därefter en workshop i att göra tvåll under ledning av *Heli Hahndorf*, diverseföretagare och även ägare till tre alpäckor, vars ull Heli använder till olika stickade och tovade produkter som hon också säljer.

Vi tittade på restaureringsarbeten av Suuremõisa herrgård, byggnaden som huserar Hiiumaa [Ametikool](#) (en slags yrkesskola). Det är elever på yrkesskolans byggnadsrestaureringsprogram som genomför arbetet. Visningen leddes av *Signe Leidt*.

Ly Kaups presenterade sitt och Helis (se ovan) företag Hiiu [Gourmet](#) på Partsi kvarnen. Hiiu Gourmet är ett litet företag med syfte att erbjuda produkter tillverkade

av lokala råvaror från Hiiumaa. Produkterna är handtillverkade och i små upplagor. Ett exempel är ett salt med enbär som vi fick smaka på vid matlagningsworkshopen. Bengt och Niklas ägnade sig åt träbåtsbyggande av två olika skepp i två olika hamnar, [Halulaev](#) (in Suursadam) och [Lestalaev](#) (in Lauka), under ledning av *Ain Tähiste*. Vi utbytte också erfarenheter med Tuuli Tammla, som är verksamhetschef för fiskeområdets LAG (FLAG) på Hiiumaa. Vi besökte även företaget [Stonefish](#), som producerar fiskegarn.

På kvällen åt vi avslutningsmiddag på kafé Rannapaargu medan esterna spelade sin frågesportstävling. Vi passade på att bidra med en svensk fråga till frågesporten genom att låta Niklas sjunga Fredmans epistel nr 2 av Bellman, och fråga efter namnet på kompositören, sång- och lekensats som var mycket uppskattad av esterna.

Nästa möte/workshop blir i augusti och där kommer Finnarna att stå värd. I oktober är det vår tur att hålla i mötet och workshopen.

Heleen Podsedkowska
Koordinator biosfärområde Blekinge Arkipelag

